

Prohlášení k situaci na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Datum 16.9.2026
Subjekt Ústav pro studium totalitních režimů ČR
Region Česká republika
Kategorie Školy a školská zařízení

Hlas pro pluralitu, kontinuitu a odpovědnost akademické obce

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy vždy náležela k centrům vzdělanosti a kritického myšlení. Vedení Ústavu pro studium totalitních režimů s obavami sleduje současný vnitřní rozvrat fakulty, která utvářela generace československé inteligence.

Respektujeme akademické svobody i samosprávu univerzity. Autonomie však neznamená neodpovědnost. Filozofická fakulta není uzavřeným privátním klubem svého vedení, ale veřejnou institucí, která je z nadpoloviční většiny financovaná z prostředků daňových poplatníků. Má závazek vůči společnosti, která jí svěřuje nejen veřejné zdroje, ale především to nejcennější: vzdělání budoucích generací.

S hlubokou znepokojeností sledujeme odchody špičkových odborníků, pokus o likvidaci ústavů, kateder, a to pod nálepkou restrukturalizace a optimalizace.

Připojujeme se k varovným hlasům, které upozorňují na netransparentně vedený „letní blitzkrieg“. Jím vedení fakulty uplatňuje masivní reorganizaci bez řádného projednání a jednoznačného předložení argumentace, proč mají být tak závažné změny prosazeny narychlo během prázdnin.

Obáváme se ztrát ve vzdělávací nabídce a omezení šíře humanitního poznání, které má Filozofická fakulta garantovat jako svou prioritu. Fráze o optimalizaci a ekonomické racionalizaci může používat vedení soukromé firmy, ale z úst vedení akademického pracoviště hluboce ukotveného v tradici české vzdělanosti nezní věrohodně. Obáváme se nevratného rozkladu úzce specializovaných vzdělaneckých komunit, která má FF UK sdružovat a nikoliv rozbíjet.

Připojujeme se k Prohlášení POSPOLITOST 26, ve kterém zástupci dotčených oborů na FF UK formulují své výhrady: <https://odborny.ff.cuni.cz/2026/08/13/prohlaseni-pospolitost-26/>

Jako paměťová instituce zabývající se obdobím českých dějin po roce 1938 se znepokojením připomínáme jiný kontroverzní krok, který se odehrál na oborových pracovištích historie Filozofické fakulty již minulý rok. Jsme jednou z mála zemí s Naší historickou zkušeností, která nemá na Filozofické fakultě UK katedru vlastních, tedy českých dějin. Nesouhlasíme s tím, že výuka českých dějin je anachronismus a přežitek. Odmítáme, aby se tzv. revizionistický pohled na naši komunistickou minulost stal oficiálním výkladem na

Filozofické fakultě. Domníváme se, že mnohé kroky z loňských změn v historických oborech k tomu mířily.

Věříme, že současný návrh na reorganizaci celé Filozofické fakulty bude znovu a transparentně projednán, že nebude v takto ukvapené podobě realizován a pokud skutečně dojde k některým změnám, budou za nimi stát jednoznačná a akademické tradici Filozofické fakulty věrná kritéria.

Vyjadřujeme solidaritu s propuštěnými akademickými pracovníky, absolventy, pedagogy a připojujeme se k výzvě, aby nejen oni, ale i širší akademická obec a široká veřejnost, nepřestávali veřejně hájit budoucnost FF UK. Připojte se...

Doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D.

ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů

JUDr. Kamil Nedvědický, Ph.D.

první náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů

PhDr. Martin Valenta, Ph.D.

ředitel odboru výzkumu a vzdělávání ÚSTR

<https://www.ustrcr.cz/prohlaseni-k-situaci-na-filozoficke-fakulte-univerzity-karlovy>